

Sygnatura akt I C 959/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2014r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Dorota Witek

Protokolant: Ewelina Tomoń

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2014r. w Jeleniej Górze

sprawy z powództwa **R. J.**

przeciwko **E. J. (1)**

o wydanie i zapłatę

1. zasądza od pozwanej E. J. (1) na rzecz powoda R. J. kwotę 58 709,05 zł (pięćdziesiąt osiem tysięcy siedemset dziewięć złotych pięć groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 13 maja 2014r. do dnia zapłaty,
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala,
3. zasądza od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – kasa Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze kwotę 4 280,79 zł tytułem zwrotu stosunkowo rozdzielonych kosztów postępowania od ponoszenia których powód był zwolniony,
4. nakazuje ściągnąć z zasądzonych w punkcie 1 wyroku roszczenia na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze kwotę 4 892,33 zł od ponoszenia której powód był zwolniony,
5. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 217,02 zł tytułem zwrotu stosunkowo rozdzielonych kosztów postępowania.

Sygn. akt I C 959/11

UZASADNIENIE

Powód R. J. domagał się nakazanie pozwanej E. J. (1), aby wydała na jego rzecz ruchomości w postaci: suszarni o wartości 20 000 zł, agregatu prądotwórczego o wartości 15 000 zł, wanny do impregnacji drewna o wartości 2 000 zł oraz wiaty posadowionej na nieruchomości położonej we W.(...), a ewentualnie zapłaty przez pozwaną na jego rzecz kwoty 72 300 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu, a także domagał się zasądzenia od pozwanej na jego rzecz kwoty 30 500 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu tytułem nakładów remontowych i budowlanych na nieruchomości pozwanej położone we W.(...) w końcu wniósł o zasądzenie kosztów procesu.

Uzasadniając swoje stanowisko podał, że strony pozostawały w konkubinacie od 2000 r. do 19 sierpnia 2006 r., a następnie - w związku małżeńskim, w którym na mocy umowy majątkowej ustanowiły rozdzielność majątkową, a które to małżeństwo zostało rozwiązane przez rozwód dnia 12 października 2009 r. Powód od początku prowadził działalność gospodarczą w postaci tartaku w P., który z uwagi na zobowiązania podatkowe sprzedał w czasie trwania związku pozwanej. Następnie E. J. (1), ze środków stanowiących jej majątek osobisty, nabyła nieruchomość położoną we W.(...), w której strony wspólnie zamieszkały. Powód zaś zainwestował kwotę 294 781 zł w celu wybudowania nowego tartaku, w szczególności pokrył w całości koszty budowy wiaty i wyposażenia w maszyny, które zostały

przeniesione z wcześniejszego tartaku. W dalszym ciągu prowadził działalność gospodarczą i utrzymywał rodzinę, a dodatkowo przez cały okres życia osiągane przychody wpłacał na rachunek bankowy pozwanej, z którego pokrywał również wydatki, w szczególności związane z nabyciem maszyn, narzędzi i drewna. Pozwana, zajmując się domem i dziećmi, podejmowała prace nisko dochodowe (w hurtowni, urzędzie celnym i jako aplikant adwokacki), stąd nie mogłaby sfinansować prowadzonej działalności powoda. R. J. wskazał, że nawet po rozstaniu się stron pozwana pozwałała mu na wykonywanie prac w tartaku i chciała się z nim rozliczyć, jednak później zmieniła zdanie. W konsekwencji powód domagał się zwrotu należących do niego suszarni o wartości 20 000 zł, agregatu prądotwórczego o wartości 15 000 zł i wanny do impregnacji drewna o wartości 2 000 zł. Dodatkowo zaznaczył, że łączny koszt budowy wiaty, który w pełni sfinansował i wykonał wyniósł 72 300 zł i obejmował drewniane elementy konstrukcji dachu (15 000 zł), demontaż wiaty i maszyn oraz ich transport z P. (8 300 zł), prace przy budowanie wiaty we W. (30 000 zł), budowę drogi (15 000 zł) oraz wyprowadzenie i montaż maszyn (4 000 zł). Ponadto powód w latach 2000-2009 w trakcie wspólnego zamieszkiwania z pozwaną we W. (...) dokonał wielu prac remontowych w nieruchomości (np. wykonanie schodów wewnętrznych, remont pomieszczeń piwnicznych z przystosowaniem na pomieszczenia mieszkalne), a łączna kwota nakładów powoda na dom i budowę garażu wynosiła 30 500 zł.

W odpowiedzi na pozew E. J. (1) wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów procesu.

W uzasadnieniu potwierdziła charakter i okres związku stron, zaznaczyła jednak, że w 2000 r. powód nie posiadał żadnego majątku, stąd nie dokładał się do kosztów utrzymania rodziny, zaś od 2001 r. z uwagi na problemy zdrowotne zaniechał prowadzenia działalności gospodarczej, przy czym proces leczenia zakończył się w 2005 r. W tym okresie powód wykonywał natomiast drobne prace wykończeniowe w domu we W.nr (...), w którym strony wspólnie zamieszkały, a który został nabyty przez pozwaną z jej majątku osobistego. E. J. (1) zaznaczyła bowiem, że po sprzedaży w 2004 r. dwóch nieruchomości w J. za łączną kwotę 245 000 zł oraz otrzymaniu zaległych alimentów w kwocie 35 000 zł, nabyła mieszkanie w P. za kwotę 149 000 zł, które ostatecznie zbyła w 2005 r. za kwotę 157 000 zł. Dodatkowo posiłkowała się kredytem w wysokości 125 240 zł, otrzymywała pomoc finansową od swojej matki i jej konkubenta J. G. oraz obracała kwotą 50 000 zł uzyskując dochód w wysokości 2 000 zł miesięcznie, stąd posiadała środki na utrzymanie, na zakup i remont domu we W.nr (...) oraz na zakup suszarni i maszyn tartacznych. Równocześnie wykonywała stałą pracę zarobkową: od 2000 r. jako funkcjonariusz celny za wynagrodzeniem ok. 2 000 zł miesięcznie, a od 2006 r. jako aplikant adwokacki za wynagrodzeniem ok. 1 500 zł miesięcznie. Zaznaczyła ponadto, że była właścicielem maszyn i tartaku w P., które nabyła od powoda w 2002 r. wraz z obciążeniem hipotecznym wobec Gminy W., a które samodzielnie uregulowała. R. J. nie posiadał natomiast żadnych środków finansowych, a jedynie długi wobec ZUS i urzędu skarbowego, nie mógł więc inwestować w budowę wiaty gospodarczej we W., samodzielnie nabywać maszyn tartacznych, czy drewna do tartaku. Po rozstaniu się stron powód w dalszym ciągu do stycznia 2011 r. prowadził tartak we W., unikając płacenia rachunków za energię elektryczną (1 000 – 1 400 zł co dwa miesiące), po czym zaprzestał świadczenia działalności i zabrał maszyny i urządzenia zakupione przez pozwaną, w tym traktaśmowy W. o wartości 170 000 zł. Pożyczył również od pozwanej kwotę 20 000 zł, której nie oddał. W końcu pozwana wskazała, że wartość agregatu prądotwórczego znajdującego się w złym stanie technicznym wynosiła 0 zł, stąd został przeznaczony na złom. Wanna do impregnacji drewna, która kosztowała 300 zł, nie została przez powoda odebrana z przyczyn leżących po jego stronie. Natomiast suszarnia kompaktowa D. stanowiła własność powódki.

W piśmie procesowym z dnia 27 września 2009 r. (k. 134-142) powód zaznaczył, że z uwagi na stan zdrowia sprawami prowadzenia tartaku zajmowała się pozwana, co doprowadziło do zaległości finansowych względem ZUS i urzędu skarbowego. W celu zaś uniknięcia spłaty zaległości strony zawarły umowę sprzedaży tartaku, który uzyskał jako spadek po swoim ojcu, jednak pozwana nigdy nie uiszczyła umówionej kwoty sprzedaży w wysokości 50 000 zł, a cały tartak i maszyny w dalszym ciągu pozostawały w jego dyspozycji. Podkreślił, że wiatka we W. została w całości sfinansowana i wybudowana przez powoda, zaś elementy stalowe pochodziły z rozebranego tartaku w P.. Zaznaczył, że w zakresie remontu domu we W. zakupił samodzielnie schody metalowe, wykonał osobiście balustradę, którą zamontował M. G. oraz pokrył koszty wykonania stopni schodów. Dodatkowo podał, że samodzielnie wykonał szafę typu K., przeprowadził i sfinansował remont komina (7 000 zł) oraz poniósł koszty więźby dachowej w garażu. Przyznał, że wanna do impregnacji drewna kosztowała 300 zł, jednak jej transport wyniósł 2 000 zł. W przypadku

suszarni kompaktowej pozwana zapłaciła kwotę 26 000 zł, zaś powód uiszczył w ratach pozostałą kwotę 20 947 zł, przy czym płatności dokonywał z rachunku bankowego pozwanej.

Pismem procesowym z dnia 21 grudnia 2011 r. (k. 254-257) E. J. (1) podniosła zarzut potrącenia do łącznej kwoty 130 997 zł, która obejmowała kwotę 35 000 zł z tytułu czynszu inicjalnego wynoszącego łącznie około 70 000 zł związanego z nabyciem traka W., kwotę 20 000 zł z tytułu pożyczki, kwotę 1 800 zł z tytułu przechowywania wanny do impregnacji drewna od marca 2011 r. grudnia 2011 r. (9 miesięcy x 200 zł), kwotę 18 000 zł z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości zabudowanej położonej we W. (12 miesięcy x 1 500 zł), kwotę 13 000 zł z tytułu nabycia wielopięły przez pozwaną, kwotę 1 000 zł z tytułu zakupu 2 szt. wózków szynowych, kwotę 22 000 zł z tytułu zniszczenia suszarni do drewna, zabranie i schowanie sterownika do suszarni, kwotę 3 000 zł z tytułu wywozu śmieci i trocin pozostawionych przez powoda, kwotę 10 000 zł z tytułu pozostawienia wiaty gospodarczej w stanie pogorszonym, kwotę 3 197 zł z tytułu alimentów na rzecz córki stron L. J. (1), kwotę 4 000 zł z tytułu zabrania przez powoda ładowarko-koparka marki Z./S. Z. wraz z łopata i widłami.

W piśmie procesowym z dnia 8 sierpnia 2012 r. (k. 520-521) R. J. zmienił roszczenie w zakresie wydania suszarni kompaktowej w ten sposób, że wniósł o zasądzenie od pozwanej kwoty 20 000 zł, która stanowiła jej równowartość, co uzasadnił sprzedażą maszyny przez pozwaną.

Na rozprawie z dnia 10 kwietnia 2013 r. (k. 612) R. J. zmienił żądanie pozwu w ten sposób, że rozszerzył powództwo o kwotę 58 245 zł, do łącznej kwoty 161 045 zł. W zakresie wydania wiaty w ten sposób, że wniósł o zasądzenie od pozwanej kwoty 97 673 zł stanowiącej równowartość tejże wiaty, która to kwota uwzględniała fakt nabycia przez pozwaną blachy w wysokości 10 000 zł. Dodatkowo rozszerzył roszczenie z tytułu nakładów remontowych i budowlanych na nieruchomości pozwanej położonej we W.(...) z kwoty 30 500 zł do kwoty 63 372 zł, co uzasadnił opinią biegłego, w szczególności kosztami „utwardzenia terenu plus fundamentu pod wiatę” pomniejszonymi o 10 000 zł, które pozwana zapłaciła ze swoich środków na zakup betonu.

Na rozprawie z dnia 13 maja 2014 r. (k. 729) R. J. zmienił ostatecznie żądanie pozwu w ten sposób, że domagał się zasądzenia od pozwanej na swoją rzecz kwoty 139 800 zł, która stanowiła kwotę pierwotnie określoną w pozwie.

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

Ojciec R. J. posiadał tartak w P., który dobrze prosperował. Dodatkowo na inwestycję w działalność gospodarczą zaciągnął kredyt w wysokości 40 000 zł, którego raty regularnie spłacał. Ojciec R. J. zmarł w 1997 r., w tym czasie tartak był zadłużony. Własność nieruchomości, na której położona była wiatka gospodarcza wraz z wyposażeniem tartaku uzyskał, na podstawie przeprowadzonego postępowania spadkowego i podziału spadku, R. J.. Na terenie tartaku znajdowały się dwie wiaty i jedna hala gospodarcza, zaś wyposażenie tartaku obejmowało między innymi trak pionowy oraz wielopięły. Rodzeństwo R. J. oraz jego matka otrzymali ze spadku pieniądze w kwocie po ok. 30 000 zł. Działalność gospodarcza prosperowała wówczas dobrze, a dochód pozwalał na utrzymanie rodziny J..

(dowód: zeznania świadka Ł. Ć. k. 266v, J. B. k. 269v-270, E. J. (2) k. 271-271v, D. K. k. 272v, A. K. k. 273-274, A. L. k. 274-275, T. P. k. 347, A. Ł. k. 348, Z. K. k. 349, P. D. k. 350, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

Od tego czasu zaczął prowadzić działalność gospodarczą w P. pod nazwą PPHU (...), wykonując usługi między innymi w zakresie stolarstwa i ciesielstwa budowlanego i obróbki drewna (tartaczniactwa)

(dowód: zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej z dnia 5.10.1999 r. k. 41, zeznania świadka E. J. (2) k. 271-271v, J. B. k. 269v, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

E. J. (1) (wcześniej K.) była właścicielką nieruchomości lokalowej położonej w J. przy ul. (...) oraz nieruchomości lokalowej położonej w J. przy ul. (...).

(dowód: zeznania świadka J. G. k. 231-232v, przesłuchanie pozwanej – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 od godz. 01:16:05 do godz. 02:26:55).

R. J. i E. J. (1) (wówczas K.) poznali się w kwietniu 2000 r., zaś w czerwcu 2000 r. strony zamieszkały razem i od tego czasu do dnia ślubu tj. do 19 sierpnia 2006 r. żyły w konkubinacie.

(dowód: zeznania świadka J. G. k. 231-232v, E. J. (2) k. 271-271v, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30, przesłuchanie pozwanej – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 od godz. 01:16:05 do godz. 02:26:55).

W 2001 r. R. J. zaczął się uskarżać na ból w okolicach kręgosłupa, a w wyniku przeprowadzonych badań zdiagnozowano nowotwór kości. Na skutek gorszego stanu zdrowia ograniczył prowadzenie działalności gospodarczej, której zupełnie zaprzestał na początku 2002 r., gdy został hospitalizowany w (...) szpitalu i poddał się operacji częściowego usunięcia guza. R. J. przechodził następnie leczenie radiologiczne w szpitalu we W., które zakończyło się w II połowie 2002 r.

(dowód: zeznania świadka H. O. k. 235, M. O. k. 235, Ł. Ć. k. 266v-268, J. B. k. 269v, E. J. (2) k. 271-271v, A. L. k. 274-275, E. K. k. 381-382v, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

Z uwagi na pojawiające się problemy zdrowotne R. J. nie był w stanie wywiązać się z wszystkich zobowiązań, w tym publicznoprawnych. W obawie więc przed dalszym narastaniem długów, strony w 2002 r. wspólnie porozumiały się w zakresie darmego zbycia przez R. J. na rzecz E. J. (1) (wówczas K.) nieruchomości położonej w P. wraz z posadowionym nań tartakiem, która była nadto obciążona hipotecznie do kwoty 1 603, 40 zł na rzecz Gminy W., w zamian za co E. J. (1) (wówczas K.) zobowiązała się do spłaty zadłużenia ciążących na nieruchomości. Jednocześnie w celu przeniesienia własności nieruchomości strony postanowiły zawrzeć fikcyjną umowę sprzedaży.

(dowód: zawiadomienie k. 92, J. B. k. 269v, E. J. (2) k. 271-271v, A. K. k. 273-274, A. L. k. 274-275, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

Dnia 4 października 2002 r., przed asesorem notarialnym P. S., zastępcą notariusza J. T. w Kancelarii Notarialnej w J., R. J. i E. J. (1) (wówczas K.) stwierdzili, że zawarli umowę sprzedaży, na podstawie której R. J. sprzedał E. J. (1) (wówczas K.) za kwotę 50 000 zł nieruchomość obejmującą działkę gruntu nr (...), o powierzchni 14 arów, położoną w P., gmina W., dla której Sąd Rejonowy w J. prowadził księgę wieczystą Kw. nr (...). Nieruchomość była obciążona hipotekami ustawowymi w kwocie 1 448,40 zł i w kwocie 1 603,40 na rzecz Gminy W. z tytułu podatku od nieruchomości. Na nieruchomości znajdował się zakład usługowy (tartak).

(dowód: umowa sprzedaży z dnia 4.10.2002 r. k. 44-46).

E. J. (1) (wówczas K.) nie zapłaciła na rzecz R. J. kwoty 50 000 zł.

(dowód: zeznania świadka J. B. k. 269v, E. J. (2) k. 271-271v, A. K. k. 273-274, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

Dodatkowo E. J. (1) (wówczas K.) wielokrotnie zapewniała, że nie będzie rościła sobie żadnych praw do tartaku.

(dowód: zeznania świadka T. P. k. 347, A. Ł. k. 348, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

Umową użyczenia z dnia 9 października 2002 r. E. J. (1) (wówczas K.) użyczyła R. J. na czas nieokreślony zakład usługowy – tartak położony w P..

(dowód: umowa użyczenia z dnia 9.10.2002 r. k. 43).

Z uwagi na zaległości publicznoprawne i w obawie przed możliwą egzekucją środków finansowych R. J. zaczął korzystać z rachunku bankowego E. J. (1) (wówczas K.) przy prowadzeniu działalności gospodarczej. W konsekwencji wszystkich płatności dokonywał bądź w formie gotówkowej, bądź poprzez rachunek bankowy E. J. (1) (wówczas K.), która wykonywała przelewy drogą elektroniczną. Również swoje przychody powód wpłacał na konto pozwanej, z których opłacał koszty prowadzonej działalności. R. J. nie posiadał natomiast pełnomocnictwa do korzystania z rachunku partnerki.

(dowód: zeznania świadka E. J. (2) k. 271-272, A. L. k. 274-275, A. Ł. k. 348v, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

W okresie od 2000 r. do 2001 r. E. J. (1) (wówczas K.) pracowała w hurtowni. Jeszcze lipcu 2000 r. na podstawie aktu mianowania wykonywała pracę jako funkcjonariusz Służby Celnej za miesięcznym średnim wynagrodzeniem ok. 1 500 - 2 000 zł. W 2001 r. ukończyła przy tym zasadniczy kurs celny, a w 2003 r. - studia podyplomowe (...) i (...) Unii Europejskiej – specjalizacja w zakresie stosowania prawa wspólnotowego. W wyniku wstąpienia Polski do Unii Europejskiej, a tym samym do strefy S. nastąpiła likwidacja części placówek urzędów celnych, w szczególności placówki Urzędu Celnego w S., w którym E. J. (1) (wówczas K.) świadczyła pracę. W konsekwencji pozwana wraz z córką z wcześniejszego związku (...) przeprowadziła się do P., gdzie podjęła zatrudnienie w tamtejszej placówce Izby Celnej, uzyskując zarobki na poziomie ok. 2 500 zł miesięcznie.

(dowód: świadectwo służby k. 61, zeznania świadka E. K. k. 381-382v, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30, przesłuchanie pozwanej – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 od godz. 01:16:05 do godz. 02:26:55).

Jednocześnie E. J. (1) (wówczas K.) sprzedała dnia 10 lutego 2004 r. stanowiącą jej majątek osobisty nieruchomość położoną w J. przy ul. (...) za kwotę 125 000 zł oraz dnia 8 marca 2004 r. - nieruchomość położoną w J. przy ul. (...) za kwotę 120 000 zł. Następnie dnia 12 lutego 2004 r. kupiła spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego w P. na (...) za kwotę 149 000 zł, w którym zamieszkała wraz z córką z wcześniejszego związku (...).

(dowód: umowy sprzedaży z dnia 10.02.2004 k. 8.03.2004 12.02.2004 zeznania świadka A. W. k. 229v, J. G. k. 231-232v, E. K. k. 381-382v, przesłuchanie pozwanej – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 od godz. 01:16:05 do godz. 02:26:55).

Mając w planach przeprowadzenie się w okolice J., w dniu 27 września 2004 r. E. J. (1) (wówczas K.) nabyła do majątku osobistego od A. G. nieruchomość gruntową, zabudowaną budynkiem mieszkalnym w zabudowie bliźniaczej, położoną we W. nr (...) za kwotę 125 000 zł.

(dowód: zeznania świadka A. W. k. 229v, A. G. k. 266, E. K. k. 381-382v, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30, przesłuchanie pozwanej – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 od godz. 01:16:05 do godz. 02:26:55).

Budynek znajdował się w stanie surowym zamkniętym i wymagał wykończenia.

(dowód: zeznania świadka A. W. k. 229v, A. G. k. 266, P. D. k. 350v, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30, przesłuchanie pozwanej – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 od godz. 01:16:05 do godz. 02:26:55).

W celu nabycia i remontu nieruchomości E. J. (1) (wówczas K.) dnia 2 grudnia 2004 r. zaciągnęła kredyt hipoteczny w wysokości 125 240 zł, a dnia 17 maja 2005 r. sprzedała spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego w P. na (...) za kwotę 157 000 zł.

(dowód: opinia z dnia 11.03.2008 r. k. 94, zeznania świadków A. W. k. 229v, M. Z. k. 231, J. G. k. 231v, I. F. k. 233, J. N. k. 233v, przesłuchanie pozwanej – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 od godz. 01:16:05 do godz. 02:26:55).

Strony od chwili problemów zdrowotnych R. J. korzystały ze wsparcia finansowego matki pozwanej, która pracowała na terenie Niemiec oraz jej konkubenta J. G., który prowadził działalność budowlaną.

(dowód: zeznania świadków A. W. k. 229v, M. Z. k. 231, J. G. k. 232v, I. F. k. 233, J. N. k. 233v, M. O. k. 235, A. G. k. 266v, Ł. Ć. k. 267, E. K. k. 381-382v, przesłuchanie pozwanej – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 od godz. 01:16:05 do godz. 02:26:55).

W należącym do E. J. (1) (wówczas K.) domu strony wraz z małoletnimi dziećmi wspólnie zamieszkały. Wcześniej jednak E. J. (1) (wówczas K.), z posiadanych środków pieniężnych, w tym kredytu, sfinansowała prace wykończeniowe prowadzone przez podmioty zewnętrzne, w tym firmę (...) oraz przez R. T.. R. T. wykonał między innymi prace w przyziemiu polegające na adaptacji piwnicy na pomieszczenia mieszkalne oraz na łazienkę, w szczególności położył kafle i instalację. Prace w zakresie komina wykonał zaś w całości A. S.. Część prac wykończeniowych, w tym w przyziemiu sfinansowała natomiast matka pozwanej E. K..

(dowód: zeznania świadka A. G. k. 266, M. Z. k. 231, J. G. k. 232v, I. F. k. 233, J. N. k. 233v, A. N. k. 234v, A. G. k. 266-266v, R. T. k. 279v, A. S. k. 380v, E. K. k. 381-382v, przesłuchanie pozwanej – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 od godz. 01:16:05 do godz. 02:26:55).

Część prac wykończeniowych, w tym związanych z budową schodów wykonywał również R. J..

(dowód: zeznania świadka A. N. k. 234v, A. G. k. 266, J. B. k. 269v, M. J. k. 270, E. J. (2) k. 271-271v, D. K. k. 272v-273, A. K. k. 273-274, T. P. k. 347v, A. Ł. k. 348, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

Strony ustaliły również, że działalność gospodarcza w postaci tartaku zostanie przeniesiona z P. do W., gdyż nieruchomość gruntowa, na której posadowiony był budynek mieszkalny była dostatecznej powierzchni, aby można było wybudować na niej wiatę gospodarczą.

(dowód: zeznania świadka A. G. k. 266, Ł. Ć. k. 267, R. P. k. 269, J. B. k. 269v, E. J. (2) k. 271-271v, A. K. k. 273-274, przesłuchanie pozwanej – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 od godz. 01:16:05 do godz. 02:26:55).

W konsekwencji w celu wybudowania wiaty gospodarczej we W.(...) w której miał się mieścić tartak, R. J. jeszcze w 2004 r. sfinansował prace dotyczące utwardzenia placu przed miejscem wyznaczonym na wiatę oraz utwardzenia drogi dojazdowej prowadzącej z drogi asfaltowej do nieruchomości. Prace w tej części polegały między innymi na wynajęciu spycharki gąsienicowej i dalszych maszyn budowlanych, usunięciu odpowiedniej ilości warstwy ziemi, wykonaniu podbudowy z gruzu budowlanego, a także na transporcie i ułożeniu nawierzchni z tłucznia kamiennego, z którego wykonana została warstwa górna.

(dowód: zeznania świadka Ł. Ć. k. 267, J. B. k. 269v, D. K. k. 272v, A. K. k. 273-274, A. L. k. 274-275, T. P. k. 347, Z. K. k. 349, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

Przy utwardzeniu drogi R. J. wykorzystał gruz budowlany od Z. K..

(dowód: zeznania świadka Z. K. k. 349, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

Do nowo wybudowanej wiaty gospodarczej powód przetransportował i zainstalował część urządzeń tartacznych (trak taśmowy, wielopila, długościówka, frezarki, piły motorowe, strzałka do piły), które stanowiły jego własność, a które wcześniej znajdowały się w tartaku w P.. Pozostała część maszyn i urządzeń, w tym poprzednia suszarnia, trak pionowy, została przez niego sprzedana.

(dowód: zeznania świadków A. L. k. 274, Ł. Ć. k. 267, J. B. k. 269v, E. J. (2) k. 271-271v, A. L. k. 274-275, T. P. k. 347, P. D. k. 350, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

Dodatkowo pracownicy przedsiębiorstwa (...)wybudowali na działce we W.nr (...)garaż. Materiały użyte do budowy należały do J. G., za wyjątkiem stanowiących własność R. J.elementów drewnianych, które wykorzystano do budowy dachu. Elementy drewniane były nowe.

Pracownicy J. G. przygotowali także fundamenty pod wiatę tartaczną.

(dowód: zeznania świadka J. G. k. 231-232v, Ł. Ć. k. 268, R. P. k. 269, D. K. k. 273, A. K. k. 273-274, R. T. k. 279v, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

Dnia 12 kwietnia 2005 r. R. J. uzyskał wpis do ewidencji działalności gospodarczej w zakresie prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej w P. pod nazwą PPHU (...), w postaci tartaku świadcząc między innymi usługi sprzedaży hurtowej drewna.

(dowód: zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej z dnia 12.04.2005 r. k. 42).

Bezsporne w sprawie było, że ze związku stron dnia (...) urodziła się L. J. (2).

W okresie ciąży E. J. (1) przebywała na zwolnieniu lekarskim, zaś po urodzeniu dziecka korzystała wpieryw z urlopu macierzyńskiego, a następnie z urlopu wychowawczego od dnia 5 maja 2005 r. do dnia 4 maja 2009 r. i urlopu bezpłatnego od dnia 5 maja 2009 r. do dnia 14 sierpnia 2009 r.

(dowód: świadectwo pracy z dnia 4.09.2009 r. k. 61, przesłuchanie pozwanej – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 od godz. 01:16:05 do godz. 02:26:55).

R. J., zamierzając nabyć nową suszarnię do tartaku, w tym celu sprzedał starą suszarnię, z której korzystał w P. za kwotę 70 000 zł.

(dowód: zeznania świadka Ł. Ć. k. 267, E. K. k. 381-382v, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

W grudniu 2005 r. R. J.zakupił od producenta J. W.na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej suszarnię do drewna typu D-(...), rok produkcji 2005, pojemność (...), o długości komory 600cm. Przed dokonaniem zakupu powód kontaktował się telefonicznie ze zbywcą uzgadniając warunki sprzedaży i szczegóły techniczne urządzenia. Dodatkowo obydwie strony zwracały się do J. W.w sprawie odpłatności za suszarnię.

(dowód: zeznania świadka Ł. Ć. k. 267, J. W. k. 341-341v, T. P. k. 347v, P. D. k. 350v, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

Koszt nabycia powyższej suszarni, której cena wynosiła 46 947 zł, strony poniosły wspólnie: z czego pozwana zapłaciła wpieryw kwotę 12 000 zł, a następnie kwotę 14 000 zł, zaś powód w późniejszym okresie uiścił z własnych środków dalszą kwotę 20 947 zł w ratach, przy czym dokonując płatności korzystał z rachunku bankowego pozwanej.

(dowód: zeznania świadka Ł. Ć. k. 267, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

Ponadto R. J. zapłacił za transport suszarni do W. kwotę 1 350 zł.

(dowód: faktura VAT (...) r. k. 154).

R. J. w tym okresie zakupił również używaną wannę do impregnacji drewna, która była wykonana ze zbrojonego betonu, a którą wykorzystywał w tartaku.

(dowód: zeznania świadka Ł. Ć. k. 267, E. J. (2) k. 271, T. P. k. 347v, P. D. k. 350v, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

Zakupione maszyny i urządzenia stanowiły własność pozwanego, były wpisane do ewidencji środków trwałych firmy powoda, który wskazywał ich zakup jako koszty prowadzonej działalności.

(dowód : zeznania stron)

W 2006 r. A. L. dowiedziała się o zamiarze zezłomowania agregatu prądotwórczego marki F. model nr (...), rok produkcji 1974, moc (...) przez jego ówczesnego właściciela (...) Oddział w Z., o czym poinformowała R. J.. W konsekwencji powód nabył przedmiotowy agregat do celów prowadzenia działalności gospodarczej, zaś odbioru urządzenia ze Z. dokonał P. C. wraz z E. J. (1).

(dowód: zeznania świadków J. G. k. 232v, Ł. Ć. k. 267, E. J. (2) k. 271, A. L. k. 274, T. P. k. 347v, częściowo zeznania P. C. k. 381, N. B. k. 380, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

Przy wykonywaniu prac w tartaku R. J. korzystał z części maszyn należących do J. G., w szczególności z wózka widłowego, a także z samochodu osobowego marki N..

(dowód: zeznania świadków J. G. k. 232v, R. P. k. 269, przesłuchanie pozwanej – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 od godz. 01:16:05 do godz. 02:26:55).

Drewno na potrzeby prowadzonej działalności R. J. kupował z własnych środków.

(dowód: zeznania świadków Ł. Ć. k. 268v, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

Strony w dalszym ciągu korzystały ze wsparcia finansowego matki pozwanej i jej konkubenta J. G..

(dowód: zeznania świadków J. G. k. 232v, A. G. k. 266v, Ł. Ć. k. 267-268, M. J. k. 270v, przesłuchanie pozwanej – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 od godz. 01:16:05 do godz. 02:26:55).

Z kolei R. J. odwdzięczał się matce pozwanej w ten sposób, że przygotował na jej potrzeby drewno na budowę ujeżdżalni i domu położonego w B..

(dowód: zeznania świadków E. J. (2) k. 271-271v, E. K. k. 381-382v, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

Stronom pomagała również finansowo A. L., w szczególności przekazała im kwotę 15 000 zł.

(dowód: historia rachunku k. 285, zeznania świadków J. B. k. 270, M. J. k. 270v, E. J. (2) k. 271-271v, A. K. k. 273-274, A. L. k. 274-275, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

W 2006 r. E. J. (1), korzystając równocześnie z urlopu wychowawczego, podjęła praktykę w kancelarii adwokackiej w J., a po uzyskaniu pozytywnego wyniku z egzaminu wstępnego jeszcze tego samego roku podjęła aplikację adwokacką, w trakcie której otrzymywała wynagrodzenie na poziomie 1 500 zł miesięcznie. Aplikację adwokacką ukończyła w 2010 r.

(dowód: przesłuchanie pozwanej – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 od godz. 01:16:05 do godz. 02:26:55).

Przedmażeńską umową majątkową z dnia 16 sierpnia 2006 r., zawartą przed notariuszem M. D. w Kancelarii Notarialnej w J., R. J. i E. J. (1) (wówczas K.) ustanowili rozdzielność majątkową z chwilą zawarcia związku małżeńskiego.

(dowód: przedmażeńską umowę majątkową k. 17).

Dnia 19 sierpnia 2006 r. R. J. i E. J. (1) zawarli związek małżeński.

(dowód: odpis wyroku Sądu Okręgowego w J. w sprawie o sygn. akt I C (...)k. 13).

W roku podatkowym 2006 r. R. J. uzyskał dochód w wysokości 16 083,90 zł, z czego przychód wynosił 119 923,55 zł, zaś koszty jego uzyskania wyniosły 103 839,65 zł. Z kolei w roku podatkowym 2007 r. uzyskał dochód w kwocie 11 236,53 zł, przy przychodzie równym 273 057,30 zł i kosztach uzyskania przychodu 261 820,77 zł. W końcu roku podatkowym 2008 r. poniósł stratę w wysokości 29 179,88 zł, przychód kształtował się na poziomie 295 384,75 zł, a koszty kwotę 324 564,63 zł.

(dowód: zestawienie dochodu za rok 2006 i 2007 k. 150 i 151, informacja o wysokości dochodu k. 152-153).

W okresie od wiosny do jesieni R. J. świadczył pracę w tartaku przez cały dzień, zaś w okresie zimowym w ograniczonym zakresie. W sprawach prowadzenia przedsiębiorstwa pomagała mu E. J. (1), w szczególności w internetowym płaceniu rachunków, z których go wyręczała.

(dowód: zeznania świadków A. W. k. 229v, M. Z. k. 231, D. K. k. 272v, A. L. k. 274-275, E. K. k. 381-382v, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

R. J. na dzień 7 listopada 2008 r. posiadał zaległości względem ZUS na łączną kwotę 27 780,24 zł.

(dowód: decyzja z dnia 7.11.2008 r. k. 78-80).

R. J. posiadał w latach 2008-2009 zaległości w opłacaniu składek na rzecz ZUS, które na dzień 1 stycznia 2008 r. wyniosły 15 228,16 zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2009 r. - 25 048,69 zł.

(dowód: pismo ZUS z dnia 10.05.2012 r. k. 462).

Jednocześnie na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej R. J. z uzyskiwanego wynagrodzenia nabywał kolejne maszyny i urządzenia tartaczne, w szczególności pięć tarczową za kwotę 23 790 zł, nagrzewnicą na paliwo stałe (...)M.50 kW za kwotę 5 399 zł, pilarkę spalinową (...)za kwotę 2 548,99, kompresor A.za kwotę 3 022 zł, urządzenie do ostrzenia pił taśmowych za kwotę 6 100 zł, ściernicę za kwotę 1 464 zł, retopal o wartości 3 599,98 zł, pilarkę spalinową (...)w kwocie 2 999 zł, pilę (...) w kwocie 2 525 zł. Zakupił ponadto w leasing nowy trak taśmowy o wartości ok. 170 000 zł. Dodatkowo w 2008 r. R. J. z własnych pieniędzy, lecz korzystając z rachunku bankowego żony, kupił wielopilę za kwotę 13 000 zł. Pilarkę taśmową (...)za kwotę 73 200 zł również nabył z własnych środków, przy czym część sumy zapłacił w gotówce, a część przelewem z rachunku bankowego żony.

(dowód: faktury VAT (...), protokół przekazania z dnia 30.05.2007 r. k. 283, potwierdzenie transakcji z dnia 27.06.2008 r. k. 294, zeznania świadka A. G. k. 266v, Ł. Ć. k. 267-268, T. P. k. 347, P. D. k. 350v, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

W 2009 r. E. J. (1) pożyczyła R. J. kwotę 20 000 zł, której ten nie zwrócił.

(dowód: oświadczenie z dnia 26.06.2009 r. k. 66, zeznania świadka J. G. k. 232, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30, przesłuchanie pozwanej – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 od godz. 01:16:05 do godz. 02:26:55).

Z uwagi na pogarszające się relacje między stronami R. J. w marcu 2009 r. wyprowadził się ze wspólnie zajmowanego domu, jednak w dalszym ciągu prowadził działalność gospodarczą we W.. Od tego czasu przedsiębiorstwo powoda zaczęło prosperować gorzej.

(dowód: zeznania świadka A. L. k. 274-275, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30, przesłuchanie pozwanej – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 od godz. 01:16:05 do godz. 02:26:55).

Pismem z dnia 6 października 2009 r. E. J. (1) wypowiedziała R. J. umowę użyczenia zakładu tartaczno-poleżonego we W.nr(...), podnosząc fakt braku uregulowania przez powoda całości rachunków za media.

(dowód: pismo z dnia 6.10.2006 r. k. 26).

Wyrokiem z dnia 12 października 2009 r. Sąd Okręgowy w J.w sprawie o sygn. akt I C (...)rozwiązał małżeństwo E. J. (1) i R. J.przez rozwód z winy E. J. (1), wykonywanie władzy rodzicielskiej nad wspólnym małoletnim dzieckiem stron L. J. (2)ur. (...)powierzył obojgu rodzicom, z ustaleniem jej miejsca zamieszkania przy matce, zasądził od R. J.na rzecz małoletniego dziecka alimenty w wysokości 500 zł miesięcznie i orzekł o kontaktach.

(dowód: odpis wyroku Sądu Okręgowego w J.w sprawie o sygn. akt I C (...).k. 13).

W 2009 r. E. J. (1) sprzedała należący do R. J. agregat prądotwórczy marki F. model nr (...), rok produkcji 1974.

(dowód: zeznania świadka A. L. k. 274-275, T. P. k. 347v, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30, przesłuchanie pozwanej – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 od godz. 01:16:05 do godz. 02:26:55).

R. J.za zgodą E. J. (1)wymontował i zabrał system sterowania (...)suszarni do drewna typ D.-(...).

(dowód: przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

Mimo rozstania się stron R. J. za przyzwoleniem E. J. (1) do stycznia 2011 r. w dalszym ciągu prowadził działalność gospodarczą we W. na terenie nieruchomości pozwanej. Jednak później z uwagi na pretensje i przeszkody czynione przez E. J. (1), powód zrezygnował prowadzenia przedsiębiorstwa.

(dowód: zeznania świadka T. P. k. 347, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30).

R. J. nie posprzątał wnętrza wiaty gospodarczej po jej opuszczeniu.

(dowód: zeznania świadka N. B. k. 380, przesłuchanie pozwanej – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 od godz. 01:16:05 do godz. 02:26:55).

E. J. (1) sprzedała następnie suszarnię do drewna typ D.- (...).

(dowód: przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 r. od godz. 00:34:00 do godz. 00:35:30, przesłuchanie pozwanej – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 od godz. 01:16:05 do godz. 02:26:55).

Pismem z dnia 14 lutego 2011 r. R. J. wezwał E. J. (1) do wydania maszyn i urządzeń, w szczególności wanny do impregnacji drewna, suszarni i agregatu prądotwórczego.

(dowód: pismo z dnia 14.02.2011 r. k. 14).

W odpowiedzi z dnia 18 lutego 2011 r. E. J. (1) zaprzeczyła, aby uniemożliwiła R. J. odbiór należących do niego maszyn i urządzeń. Zaznaczyła również, że pismem z dnia 6 października 2009 r. wypowiedziała R. J. umowę użyczenia, zaś pismem z dnia 1 grudnia 2010 r. wezwała go do zapłaty kwoty 18 000 zł z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości zabudowanej wiatą gospodarczą, co pozostawił bez odpowiedzi. W końcu wskazała, że pożyczyła mu kwotę 20 000 zł, której nie zwrócił.

(dowód: pismo z dnia 18.02.2011 r. k. 15).

W październiku 2012 r. E. J. (1) podjęła studia podyplomowe na Wydziale (...) (...), które samodzielnie sfinansowała.

(dowód: umowa nr (...) z dnia 12.09.2011 r. k. 451-452, przesłuchanie pozwanej – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 od godz. 01:16:05 do godz. 02:26:55).

Wanna do impregnacji drewna, z której korzystał R. J. w dalszym ciągu znajduje się na terenie nieruchomości położonej we W.nr (...). Powód, mimo takiej sposobności, nie dokonał jej odbioru.

(dowód: zeznania świadka N. B. k. 380, E. K. k. 381-382v, przesłuchanie pozwanej – e-protokół rozprawy z dnia 11 maja 2012 od godz. 01:16:05 do godz. 02:26:55).

Aktualna wartość rynkowa agregatu prądotwórczego marki F.model nr (...), rok produkcji 1974, moc (...), wynosiła 3 780 zł. Agregat posiadał długi okres eksploatacji i usterki w postaci zużytej baterii akumulatorów, braku włącznika zapłonu i zużytego ogumienia kół transportowych, co stanowiło o jego zużyciu na poziomie 70%.

Natomiast aktualna wartość rynkowa suszarni do drewna typ D.-(...), rok produkcji 2005, pojemność (...), o długości komory 600cm, wynosiła 19 000 zł. W suszarni wmontowano bowiem system sterowania (...), a jej stopień zużycia wyniósł 30%.

(dowód: opinia i opinia uzupełniająca biegłego sądowego rzeczoznawcy E. O. k. 583-588 i 605-606).

Obecna wartość rynkowa wiaty gospodarczej położonej we W.(...) obejmująca między innymi koszty związane z wbudowanym drewnem (19 394,49 zł), a która nie uwzględniała wartości fundamentów, na których była posadowiona (12 550,47 zł) oraz elementów stalowych, wynosiła 34 898,78 zł.

Obecna wartość rynkowa utwardzenia placu przed wiatą gospodarczą położoną we W.(...) oraz utwardzenia drogi dojazdowej do wiaty wynosiła 21 435,22 zł. Przy czym wartość w tym zakresie nie zawierała kosztów nabycia, załadunku i transportu gruzu budowlanego na plac.

Natomiast aktualna wartość rynkowa wartości materiałów w postaci elementów drewnianych zużytych do budowy garażu położonego we W.(...) wynosiła 5 234,75 zł. Zastosowane do budowy garażu elementy drewniane były nowe, a przed ich użyciem zostały poddane obróbce na strugarce, stąd jakość ich płaszczyzn była bardzo dobra (powierzchnia płaska bez zadziorów).

(dowód: opinia i opinia uzupełniająca biegłego sądowego J. K. k. 640-667 i 703-705).

Sąd zważył, co następuje:

Powód, na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu, domagał się rozliczenia łączącego go z pozwaną w latach 2001-2009 konkubinatu, a później małżeństwa, w którym obowiązywał ustrój umownej rozdzielnosci majątkowej.

Zgodnie z art. 405 k.c. kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową, kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości.

Prawo polskie nie zawiera całościowej ani fragmentarycznej regulacji pozamałżeńskich wspólnot osobisto-majątkowych i dlatego traktuje się je jako związki faktyczne prawnie indyferentne. Konkubinatu jest - co do zasady - wyłącznie stanem faktycznym. Ze względu na to, że prawo nie reguluje statusu konkubinatu, a niedopuszczalne jest stosowanie do nich przepisów dotyczących stosunków majątkowych wynikających z zawarcia małżeństwa, rozliczenie konkubentów może nastąpić w oparciu o regulację przewidzianą w przepisach art. 405 i nast. k.c. Podobnie rzecz się ma w sytuacji istniejącej między małżonkami umownej rozdzielnosci majątkowej. Przesłanką dochodzenia

roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia jest wówczas uzyskanie korzyści majątkowej bez podstawy prawnej. Rozliczenia pomiędzy byłymi konkubentami/małżonkami z rozdzielną majątkową mogą przybierać postać rozliczeń wyrównawczych, związanych z przyczynieniem się przez jednego z członków nieformalnej wspólnoty osobisto-majątkowej do powiększenia majątku drugiego z nich. W szczególności przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu mają zastosowanie, gdy brak umownej lub deliktowej podstawy uwzględnienia roszczenia o zwrot nakładów dokonanych na majątek jednego z konkubentów (lub jednego z małżonków w małżeństwie, w którym obowiązuje ustrój rozdzielną majątkową) przez drugiego partnera, chyba że szczególne okoliczności faktyczne sprawy wskazują na istnienie innej podstawy prawnej tych rozliczeń (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 30 września 1966 r. III PZP 28/66, OSNCP 1967/1/1, z dnia 30 stycznia 1970 r. III CZP 62/69, niepubl. z dnia 27 czerwca 1996 r. III CZP 70/96, OSNC 1996/11/145 oraz z dnia 26 czerwca 1974 r. III CRN 132/74, niepubl. i z dnia 16 maja 2000 r. V CKN 32/00, OSNC 2000/12/222).

Zdaniem Sądu, powód wykazał, że w czasie trwania konkubinatu, a następnie małżeństwa, swoim staraniem, zarobkami, majątkiem oraz swoją pracą w prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej poniósł nakłady na wybudowanie wiaty gospodarczej we W., na utwardzenie placu przed miejscem wyznaczonym na wiatę i utwardzenie drogi dojazdowej oraz na nabycie suszarni, agregatu prądotwórczego i wanny do impregnacji drewna, przedstawiając na tę okoliczność zarówno dowody z dokumentów, jak i z zeznań licznych świadków. Pozwana natomiast nie wykazała, że inwestycję w postaci wiaty gospodarczej, drogi dojazdowej i placu przed wiatą sfinansowała lub wykonała samodzielnie lub za pośrednictwem osób trzecich.

R. J. udowodnił na podstawie zeznań E. J. (2), A. L. i A. Ł., a także faktur VAT z tytułu nabycia maszyn i urządzeń niezbędnych do potrzeb działalności tartaku, że przy poprowadzeniu działalności gospodarczej od 2001 r. korzystał z rachunku bankowego E. J. (1). Przychody jakie przynosiła działalność w postaci tartaku powód wpłacał zatem na konto bankowe swojej partnerki, z tych środków pieniężnych następnie płacił rachunki jakie generowało przedsiębiorstwo oraz dokonywał inwestycji nabywając składniki majątkowe. Powód jednak nie posiadał formalnego upoważnienia do korzystania z rachunku bankowego, sam nie potrafił również dokonywać płatności drogą internetową, stąd wszelkie należności wykonywała bezpośrednio pozwana. Powyższe miało bowiem związek z zaległościami publicznoprawnymi powoda i jego obawami przed zajęciem jego rachunku bankowego, a także z chęcią uniknięcia zapłaty należności podatkowych i z tytułu ubezpieczeń społecznych. Z kolei zaległości w tym zakresie były początkowo następstwem pogarszającego się stanu zdrowia powoda, przez co nie mógł okresowo świadczyć usług w zakresie tartaku. Fakt zakupywania na rzecz powoda maszyn i urządzeń potwierdzają pośrednio przede wszystkim faktury VAT (k. 155-167 i 284), w których w tytule nabycia ujawniono właśnie osobę R. J. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą PPHU (...).

Zdaniem Sądu praca wykonywana przez E. J. (1) na przestrzeni lat i otrzymywane przez nią wynagrodzenie nie pozwalałoby pozwanej, oprócz nabycia i wykończenia nieruchomości budynkowej we W. i jej utrzymania, również na zakup drogich maszyn i urządzeń. Pracując bowiem w urzędzie celnym osiągała średnie miesięczne wynagrodzenie na poziomie 1 500 - 2 000 zł, a od chwili rozpoczęcia zatrudnienia w P. - 2 500 zł miesięcznie. Następnie korzystała z urlopu macierzyńskiego, a później wychowawczego, w czasie którego w 2006 r. rozpoczęła aplikację adwokacką, co zapewniało jej wynagrodzenie w kwocie 1 500 zł miesięcznie. W konsekwencji cierpiąc na niedobór środków finansowych przez cały okres życia z powodem korzystała ze wsparcia pieniężnego swojej matki i jej konkubenta J. G.. Tymczasem, co potwierdzają dokumenty w postaci zestawienia dochodu za rok 2006 i 2007 oraz informacja o wysokości dochodu za rok 2008, uzyskiwał z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej wysokie przychody i wysokie koszty ich uzyskania. W ocenie Sądu uprawnionym było więc stanowisko powoda, w którym podnosił, że powyższe było właśnie następstwem dokonywanych przez niego systematycznie inwestycji na zakup maszyn i urządzeń.

Nadto sama pozwana przyznała, że wszystkie maszyny i urządzenia były wpisane do ewidencji środków trwałych powoda jako jego własność, na co dodatkowo wskazują wysokie koszty uzyskiwania przychodu przez powoda.

W konsekwencji powód udowodnił, zdaniem Sądu, że składniki majątkowe w postaci suszarni, agregatu prądotwórczego i wanny do impregnacji drewna nabył z własnych środków finansowych już po rozpoczęciu przez niego działalności gospodarczej we W. i stanowiły jego własność.

R. J., w oparciu o zeznania świadków Ł. Ć., J. W., T. P. i P. D. oraz treść własnego przesłuchania, udowodnił, że w 2005 r. zakupił od J. W. na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej suszarnię do drewna typu D.-(...), rok produkcji 2005, pojemność (...), o długości komory 600cm. To powód właśnie, co potwierdził sprzedający, dokonywał wszelkich uzgodnień przez zrealizowaniem transakcji. Za własnością maszyny przysługującą powodowi przemawia również okoliczność, że to powód pokrył koszty jej transportu. Jednocześnie, wbrew przesłuchaniu powoda, który zapewniał o nabyciu suszarni w całości ze środków osobistych, Sąd uwzględnił jego stanowisko zaprezentowane w piśmie procesowym z dnia 27 września 2009 r. (k. 134-142), w którym przyznał, w sposób logiczny i wiarygodny, że część pieniędzy pochodziła od pozwanej (26 000 zł), a tylko część od niego (20 947 zł). Ustalając zatem, na podstawie w pełni wiarygodnej opinii i opinii uzupełniającej biegłego sądowego rzeczoznawcy E. O., aktualną wartość rynkową suszarni do drewna typ D.-(...) na kwotę 19 000 zł, Sąd jedynie część jej wartości, w stopniu odpowiadającym jego nakładowi, zasądził na rzecz powoda. Jeśli więc powód poniósł koszty nabycia urządzenia w wysokości 20 947 zł, zaś całkowity koszt je zakupu wynosił 46 947 zł, to jego udział wynosił ok. 45%. Zakres uwzględnienia roszczenia w tej części odpowiadał zatem 45% aktualnej wartości suszarni, tj. kwocie 12 330 zł, która podlegała zasądzenia od pozwanej na rzecz powoda. Sąd miał bowiem na uwadze fakt sprzedania przez E. J. (1) maszyny w toku trwania postępowania oraz fakt ostatecznej zamiany przez powoda dochodzonego roszczenia.

Sąd ocenił również jako uzasadnione roszczenie w zakresie żądania zapłaty z bezpodstawnego wzbogacenia pozwanej z tytułu zatrzymania agregatu prądotwórczego marki F. model nr (...), rok produkcji 1974, moc (...). Zeznania świadków Ł. Ć., E. J. (2), A. L. i T. P., a także J. G. wskazywały, że nabycie agregatu zorganizowała ciotka powoda A. L., która poinformowała powoda o możliwości zakupu urządzenia po okazjonalnej cenie. Nie sposób zatem nie dać wiary zeznaniom Ł. Ć., E. J. (2), A. L. i T. P. oraz przesłuchaniu powoda, że to właśnie R. J. nabył z majątku osobistego urządzenie, mimo iż jego transport zapewniła pozwana. Aktualną wartość agregatu Sąd ustalił na podstawie opinii i opinii uzupełniającej biegłego sądowego rzeczoznawcy E. O. na kwotę 3 780 zł. Należało bowiem uwzględnić rok produkcji urządzenia oraz stopień jego eksploatacji i posiadanie przez nie usterki (zużycie na poziomie 70%). Żądanie powoda w tej części było więc zasadne do kwoty 3 780 zł.

Inaczej natomiast należy ocenić wannę do impregnacji drewna, jaką powód nabył w 2006/2007 r. Wanna bowiem, za którą powód zapłacił kwotę 300 zł, w dalszym ciągu znajdowała się na terenie nieruchomości we W., a pozwana konsekwentnie i wielokrotnie zarówno przed wszczęciem postępowania sądowego, jak i w jego toku deklarowała zamiar wydania maszyny na rzecz powoda. Mając zatem na uwadze stanowisko pozwanej, które znajdowało uzasadnienie w zeznaniach świadków N. B. i E. K., a także uwzględniając wartość samej wanny, Sąd ocenił twierdzenia powoda o braku chęci wydania urządzenia za pozbawione wiarygodności. Zdaniem Sądu to gabaryty wanny i problemy wynikające z jej transportu stanowiły przeszkodę w jej odebraniu z nieruchomości pozwanej, stąd roszczenie w tym zakresie podlegało oddaleniu.

Rozważeniu wymagała następnie zasadność powództwa w części nakładów poczynionych przez powoda na rzecz pozwanej z tytułu wiaty gospodarczej, drogi dojazdowej i placu przed wiatą oraz garażu położonych we W. nr (...).

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że R. J. - w ocenie Sądu - udowodnił fakt wybudowania systemem gospodarczym wiaty gospodarczej na nieruchomości pozwanej z zastosowaniem konstrukcji mieszanej. Prace w tej części wykonywane przez powoda potwierdzili bowiem zgodnie i w sposób wiarygodny liczni świadkowie tj. Ł. Ć., R. P., J. B., M. J., E. J. (2), D. K., A. K., A. L., T. P., A. Ł., Z. K., A. P. i P. D., w tym również przyjaciółka pozwanej - M. Z.. Konstrukcja wiaty opierała się na stalowych słupach z rur, dwuteowników i kątowników, na których wykonano drewnianą konstrukcję dachu dwuspadowego, zaś ściany budynku i jego dach zostały pokryte blachą. Sąd ocenił jako prawdziwe przesłuchanie powoda, które zostało poparte zeznaniami świadków A. L., J. G., Ł. Ć., J. B., E. J. (2) i A. L., w części wykorzystania przy postawieniu wiaty elementów drewnianych, które zakupił z własnych środków finansowych, a następnie samodzielnie dokonał ich obróbki w tartaku w P.. W zakresie prac wykonanych przez

powoda, co potwierdziła także matka pozwanej E. K., znajdowało się również wykonanie instalacji elektrycznej, którą kładł wraz z D. K. i ze S. I. oraz zakup materiałów ze środków osobistych powoda.

Zdaniem Sądu beton niezbędny do budowy fundamentów wiaty gospodarczej oraz wykonanie tychże fundamentów zapewniła ze swoich pieniędzy pozwana. Sąd ocenił bowiem jako wiarygodne listy przewozowe z dnia 4 maja 2005 r. oraz zeznania świadków A. G. i J. G., którego pracownicy wykonywali prace w tej części. Należy również zauważyć, że Ł. Ć., który pomagał powodowi przy robotach nad wiatą, wskazał na obecność fundamentów w chwili przystąpienia przez niego do budowy wiaty. W tej części zatem niewiarygodne były twierdzenia R. J., że prace te wykonał wraz z Ł. Ć..

Jeśli idzie o elementy stalowe dachu i ścian wiaty gospodarczej należało uwzględnić, że - jak wskazywały zgodnie strony - pochodziły one ze rozebranej wiaty gospodarczej położonej w P., której własność przysługiwała wówczas pozwanej.

Ponieważ własność nieruchomości gruntowej w P., i własność wiaty gospodarczej w P., jako budowli trwale z gruntem związanej (art. 47 i 48 k.c.), należała do pozwanej. Tym samym również elementy stalowe wykorzystane przy budowie nowej wiaty gospodarczej we W. stanowiły własność pozwanej, a zatem - podobnie jak fundamenty - pomniejszały wartość nakładów dokonanych przez powoda na rzecz pozwanej.

Mając na względzie powyższe Sąd ocenił, że obecna wartość rynkowa wiaty gospodarczej położonej we W.(...), która obejmowała między innymi koszty związane z wbudowanym drewnem (19 394,49 zł), a która nie uwzględniała wartości fundamentów, na których była posadowiona (12 550,47 zł) oraz elementów stalowych, wynosiła 34 898,78 zł.

Powód udowodnił również za pomocą zeznań świadków Ł. Ć., J. B., D. K., A. K., A. L., T. P. i Z. K. fakt sfinansowania prac dotyczących utwardzenia placu przed miejscem wyznaczonym na wiatę oraz utwardzenia drogi dojazdowej prowadzącej z drogi asfaltowej do nieruchomości we W.nr (...). Prace w tym zakresie obejmowały wynajęcie maszyn budowlanych, usunięcie odpowiedniej ilości warstwy ziemi, wykonanie podbudowy z gruzu budowlanego, a także na transporcie i ułożeniu nawierzchni z tłuczni kamiennego, z którego wykonana została warstwa górna. Określając obecną wartość rynkową utwardzenia placu przed wiatą gospodarczą i drogi dojazdowej na kwotę 21 435,22 zł Sąd posiłkował się opinią i opinią uzupełniającą biegłego sądowego J. K., których wiarygodność nie budziła wątpliwości. Przy ustaleniu wartości dokonanych przez powoda nakładów Sąd nie uwzględnił wartości wykorzystanego gruzu budowlanego, gdyż jego wartość należało ocenić na zero złotych.

Uwzględnieniu podlegało również roszczenie obejmujące należność z tytułu wartości rynkowej elementów drewnianych wykorzystanych do budowy dachu garażu znajdującego się na terenie nieruchomości pozwanej. Elementy drewniane zostały bowiem, jak wynika z zeznań J. G., Ł. Ć., R. P., D. K., A. K. i R. T. zakupione, a następnie obrobione przez powoda z jego środków finansowych. Nielogicznym zresztą byłoby nabycie przez pozwaną elementów drewnianych i powierzenie ich obróbki podmiotowi zewnętrznemu w sytuacji, gdy powód posiadał łatwy dostęp do drewna i tartak. Aktualna wartość rynkowa wartości materiałów w tym zakresie została oceniona przez Sąd na podstawie opinii i opinii uzupełniającej biegłego sądowego J. K., na kwotę 5 234,75 zł. Dodatkowo zastosowane do budowy garażu elementy drewniane były nowe, co również Sąd ustalił w oparciu o opinię biegłego.

W ocenie Sądu analizując zakres prac wykonywanych przez R. J. podczas prac wykończeniowych nieruchomości mieszkalnej położonej we W.nr(...) oraz finansowanie tychże prac, nie sposób przyjąć, że miał on możliwość partycypowania w budowie domu należącego do pozwanej. R. J. nie udowodnił bowiem zakresu wykonywanych bądź sfinansowanych czynności, tym bardziej że jego twierdzenia stały w sprzeczności z zeznaniami A. G., M. Z., J. G., I. F., J. N., A. N., A. G., R. T., A. S. i E. K. Wymienieni świadkowie podnosili, że powód w ogóle nie wykonywał żadnych prac adaptacyjnych bądź wykończeniowych. Sąd miał na uwadze przede wszystkim wiarygodne zeznania świadka R. T., który wykonywał całość prac adaptacyjnych na poziomie przyziemia oraz A. S., który wskazał na wykonanie całości prac w zakresie komina, zwłaszcza, że jako osoby nie związane z żadną ze stron nie były zainteresowane wynikiem rozstrzygnięcia. Wymienieni świadkowie, podobnie jak i J. G., aktywnie uczestniczyli w procesie wykończenia nieruchomości i posiadali bezpośrednią wiedzę na temat zakresu czynności wykonywanych przez powoda, co dodatkowo podnosi ich wiarygodność. R. T. i A. S. uczestniczyli przy tym, często z racji posiadanych kwalifikacji, na różnych etapach wykonywanych prac, co pozwala na całościową ocenę zakresu prac świadczonych na

rzecz pozwanej. Co prawda nie uszło uwadze Sądu, że treść zeznań świadków A. N., A. G., J. B., M. J., E. J. (2), D. K., A. K., T. P. i A. Ł. świadczyła o wykonaniu przez powoda części prac, jednak zakres tychże i stopień ich realizacji przez powoda różnił w zeznaniach poszczególnych świadków, co stanowiło przeszkodę w ich uwzględnieniu przez Sąd. Poza pracami dotyczącymi adaptacji pomieszczeń przyziemia i pracami dotyczącymi komina, wymienić należy budowę schodów, na które wskazywał powód. W części obejmującej budowę schodów R. J. wskazywał, że osobiście zrealizował wszystkie prace, w tym dotyczące stopni schodów i balustrad, również materiał miał pochodzić bezpośrednio od niego, tymczasem świadek P. D., krewny powoda, twierdził, że na zrobionej już konstrukcji metalowej wykonał, ze swojego materiału, stopnie i balustradę. W końcu cena, którą miał zapłacić powód za realizację schodów przez P. D. została przezeń podana jedynie w przybliżeniu („kosztowało jakieś z 2 500 zł”), co sprzeciwiało się uwzględnieniu żądania. Rozbieżności tego rodzaju nie pozwalały więc na uwzględnienia roszczenia powoda w zakresie wykonania prac wykończeniowych w domu położonym we W. stanowiącym własność pozwanej.

Dodatkowo lansowana przez powoda teza o wysokości nakładów pracy osobistej przy budowie i wykończeniu domu we W. mogącego stanowić korzyść majątkową w rozumieniu art. 405 k.c., mogłaby podlegać akceptacji w sytuacji ustalenia wartości wykonanej przez powoda pracy, przy jednoczesnym braku uzyskania przez powoda korzyści z tego tytułu. W konsekwencji nawet gdyby uznać walor wiarygodności twierdzeniom powoda o wykonaniu przez niego części prac wykończeniowych w nieruchomości budynkowej we W., to i tak wykonywane przez niego prace wykończeniowe miały charakter jedynie pomocniczy i - często - incydentalny. W tym samym okresie bowiem powód był zaangażowany w utwardzenie placu przed miejscem wyznaczonym na wiatę i utwardzenie drogi dojazdowej, a następnie budowę wiaty gospodarczej.

Zdaniem Sądu wartość osobistej pracy powoda w zakresie wykończenia domu we W. znalazła nadto pełne pokrycie w korzyściach, jakie uzyskał z tytułu zamieszkiwania w nieruchomości pozwanej oraz w korzyściach, jakie przypadły jemu w udziale po rozpadzie związku. Nawet bowiem jeśli by ocenić, że nakład pracy R. J. był istotny, to był on równoważony przez korzyści, jakie uzyskiwał.

Reasumując łączna wartość nakładów poczynionych przez powoda doprowadziła do bezpodstawnego wzbogacenia pozwanej do łącznie kwoty 78 709,05 zł.

Należało więc rozpoznać podniesiony przez pozwaną zarzut potrącenia do łącznej kwoty 130 997 zł.

W pierwszej kolejności Sąd uwzględnił zarzut potrącenia kwoty 20 000 zł z tytułu pożyczki, jakiej E. J. (1) w 2009 r. udzieliła R. J., a której pożyczkobiorca nie zwrócił do dnia dzisiejszego nie zwrócił.

Nie podlegały natomiast uwzględnieniu pozostałe należności, których domagała się pozwana, co dotyczyło w szczególności należności w kwocie 35 000 zł z tytułu czynszu inicjalnego wynoszącego łącznie około 70 000 zł związanego z nabyciem traka W.. Zdaniem Sądu R. J. posiadał bowiem - co było wcześniej przedmiotem szczegółowej analizy sytuacji majątkowej stron - osobiste środki finansowe niezbędne do nabycia przedmiotowego urządzenia, na co wskazywali świadkowie A. G., Ł. Ć., T. P. i P. D. oraz sam powód. Własność urządzenia potwierdzała również faktura VAT (k. 286), w której po strony nabywcy został ujawniony R. J.. Wanna do impregnacji drewna co prawda znajdowała się na terenie nieruchomości pozwanej, jednak w żaden sposób nie udowodniła ona kwoty żadanego świadczenia, nie przedstawiając na tę okoliczność żadnych dowodów. E. J. (1) nie wykazała również stopnia zniszczenia wiaty gospodarczej w stopniu wynikającym z normalnej eksploatacji, a tym bardziej w zakresie kwoty 10 000 zł, co nie pozwalało na uwzględnienie żądania w tej części. Zdaniem Sądu nabycie wielopły - o czym była mowa wcześniej - nastąpiło z osobistych środków pieniężnych powoda, co potwierdza tytuł zapłaty, choć płatność nastąpiła z rachunku bankowego pozwanej. Podobnie Sąd ocenił inwestycję w postaci zakupu 2 sztuk wózków widłowych. Zważywszy na fakt, że pozwana nie udowodniła nabycia przez siebie ładowarko-koparka marki Z./S. Z. wraz z łopatą i widłami, nie możliwym było pozytywne rozpoznanie zarzutu potrącenia w zakresie tegoż urządzenia. Jeśli idzie o suszarnię do drewna Sąd zważył, że pozwana wyraziła zgodę na jej zabór przez powoda, przeczyło domaganiu się przez nią zapłaty. Niezasadne bądź całkowicie nieudowodnione pozostały także pozostałe kwoty przedstawione do potrącenia, w tym niedopuszczalne przedstawienie należności jaka przysługuje córce z tytułu alimentów.

W konsekwencji uwzględniając zasadność powództwa do kwoty 78 709,05 zł oraz kwotę potrącenia w wysokości 20 000 zł, zasądzeniu na mocy art. 405 k.c. od pozwanej na rzecz powoda podlegała kwota 58 709,05 zł.

O odsetkach orzeczono w oparciu o art. 455 k.c. w zw. z art. 481 § 1 i 2 k.c. od dnia wyrokowania.

W konsekwencji Sąd orzekł, jak w pkt 1 i 2 sentencji.

Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. kosztach sądowych w sprawach cywilnych kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji, obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Postanowieniem Sądu powód został zwolniony od kosztów sądowych w całości, co skutkowało tym, iż nie uiścił on na rzecz Skarbu Państwa opłaty od pozwu w kwocie 6 990 zł oraz wydatków z tytułu należności biegłych w łącznej wysokości 3 202,35 zł. Natomiast obciążającymi stronę pozwaną kosztami z tego tytułu są koszty odpowiadające stopniowi w jakim strona ta przegrała proces, a więc w stopniu 48%. W konsekwencji nakazano uiścić pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze kwotę 4 280,79 zł (pkt 3 sentencji wyroku).

Natomiast na podstawie art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazano ściągnąć z zasądzonego roszczenia kwotę 4 892,33 zł tytułem nieuiszczonych i obciążających powoda kosztów postępowania w zakresie 42% opłaty od pozwu (42% z kwoty 6 990 zł) oraz wynagrodzenia biegłych (42% z 3 202,35 zł), co stanowiło kwotę 4 892,33 (pkt 4 sentencji wyroku).

O kosztach postępowania w zakresie pełnomocnictwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. rozdzielając je stosunkowo mając na uwadze wynik postępowania, w którym częściowo uwzględniono żądanie powoda. Powód, podobnie jak pozwana, poniósł koszty postępowania w tej części w kwocie 3 617 zł, w skład której wchodziła kwota 3 600 zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego oraz kwota 17 zł z tytułu opłaty skarbowej od udzielonego przez stronę pełnomocnictwa procesowego. Ponieważ powód wygrał w ok. 42% należał mu się zwrot poniesionych kosztów w wysokości 42% tej kwoty, czyli 1 519,14 zł. Obrona pozwanej była skuteczna w zakresie 48% dochodzonej kwoty, stąd winna ona otrzymać kwotę 1 736,16 zł. Różnica obu wartości wskazywała, że zasądzeniu od powoda na rzecz pozwanej podlegała kwota 217,02 zł (1 736,16 zł - 1 519,14 zł), o czym na podstawie art. 100 k.p.c. orzeczono w pkt. 5 sentencji.